

Kalaallit Nunaata kitaani saattussanik aqutsinermut pilersaarut

AALISARNERMUT, PINIARNERMUT NUNALERINERMULLU NAALAKKERSUIISOQARFIK

Januar 2021

Saqqani asseq: AnnDorte Burmeister

Imarisai

1.	Tunuliaqut	3
1.1	Siunertaq, periusissiaq atuuffialu	3
1.2	Piffissaq atuuffia aamma Nutarterinermut aalajangersakkat.....	3
1.3	Inatsisit aamma Aqutsinemik akisussaaneq.....	3
2.	Saattuut pillugit aalisarnermut avatangiisinullu tunngatillugu allaaserinneq.....	4
3.	Siunnersuisarneq aalisarnermillu aqutsinemi tunngaviit.....	5
3.1	Ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnerit.....	5
3.2	TAC-mik pisassiissutinillu aalajangiineq	7
3.3	Killilersueriaatsit.....	8
3.3.1	Pisassiissutit annertussusaannik killilersuineq.....	8
3.3.2	Aalisarsinnaassutsimik killilersuineq.....	9
3.3.3	Sumiiffinnik killilersuineq	9
3.3.4	Piffissaq aalisarfiusoq	11
3.3.5	Pijuartitsinissaq siunertaralugu teknikkikkut aaqqiissutit aamma immami ajortiasumi pinngortitami ataqatiginnermik aqutsineq	12
3.4	Saniatigut pisanik aqutsineq	12
4.	Nalunaaruteqartarneq nakkutilliinerlu.....	13
4.1	Nalunaaruteqartarneq	13
4.2	Monitoring, Control, and Surveillance (MCS)	13
4.3	Unnerluutiginninnerit.....	14
	Ilangussaq 1 Inatsisinik takussutissiaq	15
	Ilangussaq 2 Ilisimatuussutsikkut siunnersuutininik suussusiliineq.....	16
	Ilangussaq 3 Qaleruat qanoq innerinik suussusiliineq.....	17

1. Tunuliaqut

1.1 Siunertaq, periusissiaq atuuffialu

Aqutsinermu pilersaarummi uani siunertaq tassaavoq Kalaallit Nunaata kitaani peqassutsimik inuiaqatigiillu aningaasaqarneranni imminut nappassinnaasumik saattuarniarnermut sinaakkutunik aalajangersaanissaq.

Saattussat nikerartuunngillat, tamassumalu kinguneraa aalisarnerup siammarnissaata sumiiffinnilu annikitsuni annertuumik ingerlanneqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa. Saattuaqassuseq ullumikkut patajaatsuvoq, naak ukiunut aalisarfiusunut siullernut sanilliullugu appasinnerugaluartoq. Saattussat aqutsiveqarfinni ataasiakkaaniittut pillugit pisariaqartunik ilisimasaqalernissaq pingaartuuvooq, taamaalilluni inuussutissarsiutigalugu atuineq nungusaataannginniassamat.

Taamaammat aqutsinermut pilersaarummi pingaarnertut anguniagaavoq pisuussutit tamarmiusut qaqugukkulluunniit nungusaataanngitsumik aalisarneqassasut, aalisarnerup annertussusiata F_{MSY} ¹ sapinngisamik qaninnerpaajussagaa nassuiaateqartillugu aqutsiviillu F_{MSY} -tut

NAFO²-mi sumiiffimmut 1-imut tassaasut taassuma ataanni sumiiffiit 1A-miit 1F-imut, aqutsinermut pilersaarummi ilaapput. Aqutsinermut pilersaarummi ilaapput Kalaallit Nunaata kitaani tunngaviusumik killeqarfiup 3 sømilip avataani iluanilu aalisarneq. Aqutsinermut pilersaarummi Tunumi aalisarneq ilaanngilaq.

1.2 Piffissaq atuuffia aamma Nutarterinermut aalajangersakkat

Aqutsinermut pilersaarut 7. januaarimit 2021 31. decembarip 2025 tungaanut atuuppoq, tamassumalu kingorna aqutsinermut pilersaarummik misilittakkat nalilersorneqassallutik. Naliliineq aqutsinissamut pilersaarut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq aamma Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaaneq tunngavigalugit nalilersorneqassalluni. Naalakkersuisut tamanna kissaatiginartutut tamassuminngaluun niit nalilersuinissamik pisariaqartitsisoqartoq isumaqarunik pilersaarummik nutarterissapput.

Piffissalli ingerlanerani aalisarnerup aqqissuussaana, aqutsineq, siunnersuinerumut tunngaviit assigisaalluunniit annertuumik allannguuteqartut, tassunga ilanngullugu piffissani aalajangersimasuni sattussanik aqitsoqarneranik annertunerusunik ilisimasaqartoqalernera, paasineqarpat nutarterinermik aamma kinguneqarsinnaavoq. Taamaalilluni aqutsinermut pilersaarutip qaqugukkulluunniit piffissani aalajangersimasuni aalisarnerumut tunngatillugu eqqortuunissaa tatiginartuunissaalu qulakkeerneqassapput.

Aqutsinermut pilersaarummik allannguinerani tamani Naalakkersuisut akuersinissaat piuraaqaataavoq, kisiannili Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik akerlianik ilanngussanik tassunga atasunik allannguisinnaalluni.

1.3 Inatsisit aamma Aqutsinermik akisussaaneq

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni aalisarnermik aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (Aalisarneq pillugu inatsit) killilersuinnaatitaapput. Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffiani

¹ F_{MSY} tassaavoq peqassutsimi tunngavik assigalugu aalisarnerup annertussusia piffissami siviisuimi nungusaataanngitsumik annertunerpaamik pissarsiviusoq (Maximum Sustainable Yield (MSY)).

² Northwest Atlantic Fisheries Organization

aalisagaqatigiinnut ukiumoortumik TAC-nik aalajangiisarput TAC-llu nunami namminermi inatsisit nunallu tamat akornanni isumaqatigiissutit mianeralugit pisassiissutinngorlugit agguaattarlugu.

Naalackersuisut aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq Kalaallit Nunaanni aalisarnermik aqutsisarput tamassuminngalu akisussaaffeqarlutiik. Naalackersuisup aalisarnej pillugu inatsimmi atuuttumi sinaakkutit iluanni aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piareersartarpai. Siunnersuutit taamaattut Naalackersuisut akuttunngitsumik ataatsimiinneranni aalajangiiffigisassanngorlugit (itigartinneqartussangortillugilluunniit) saqqummiunneqartarput.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq Aalisarnej pillugu inatsit atuuttoq naapertorlugi aqutsinerimi apeqqutit tamanut tunngasut pillugit Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaasussaataavoq. Aalisarnej pillugu inatsimmi Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit katitigaarnerat aamma aalajangersarneqarpoq. Saattuarniarnej Aalisarnej pillugu inatsisip saniatigut aamma Saattuarniarnej pillugu nalunaarut naapertorlugi aqunneqarpoq.

2. Saattuat pillugit aalisarnermut avatangiisinullu tunngatillugu allaaserinnineq

Saattussat, *Chionoecetes opilio*, NAFO-mi sumiiffimmi 1-imi Kalaallit Nunaata kitaani sinerissami nassaassaapput. Kalaallit Nunaanni saattuaqarfik avannarlerpaaq nalunaarsorneqarnikuuvoq, tassani saattussat kitaata sineriaani 60° N aamma 74° N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup iluani avataanilu nassaassaallutik. Kalaallit Nunaanni nalinginnaasumik 100-800 m ititigisumi saattuaqarpoq.

Saattussat immap naqqani -1 - 4,5 °C kissassuseqartumi ukiup qanoq ilinera saattussallu angissusaat apeqqutaatillugu uumasarput. Misissuinerit takutippaat saattussat mikisut arnavissallu sumiiffiit ilaanni ikkannerusuni uumasartut, sumiiffinnili allani itissutsini angutivissat angisuut uumaffigisaanni uumasartut. Saattussat immap naqqata pissusiini assigiinngitsuni arlalinni uumasarput, naqqani aqitsumi marralimmi sioralimmiluunniit, naqqani ujaralimmi/sioralimmi naqqanilu ujaralimmi.

Timaasa sananeqaataannik misissuinerit takutippaat Kalaallit Nunaanni saattussat Davis Strædep kitaani (Canadami atlantikup imartaani) saattussanit allaanerujussuusut, taavalu Kalaallit Nunaanni aqutsiveqarfinni saattussat timaasa sananeqaataat assigiittut.

Saattussat alliaartorsinnaajumallutik qaleruatik taarsertarpaat qaleruaasalu taarsernerisa kinguninngua qaleruaa imatut angitigilersarpoq alliaartorsinnaalerlutik. Tamassuma kinguneraa saattussat nerpiisa qaleruaasalu nutaat akornanni immermik imaqtumik sulloqalenera. Saattussat nerpii tamassuma kingorna imatut annikitsigisarput, nerpiata annikinnera pissutigalugu pisarissallugit soqutiginarunnaarlutik. Saattussat alliaartortillugit imeq qaleruaata nerpiatalu akornaniittoq anialersarpoq, qaleruaasalu taarsernerisa kingorna qaammatit 18-it tikillugit qaangiuppata saattussat naammattumik nerpeqalissapput.

Kalaallit Nunaata kitaani angallatit anginerusut mikinerusullu atorlugit saattuarniarartoqartarpoq saattuarniarnermilu pullatit atorneqartarput. Angallatit anginerusut tankinik saattussanut uninngatitsiveqartarput angallatillu mikinerusut avataani saattuarniarsinnaallutik, tassa tunngaviusumik killeqarfimmit 3 sòmiliip avataani. Tunngaviusumilli killeqarfiup 3 sòmiliip iluani

saattuarniarnerusoqartarpoq, tassani kangerlunni itisuunilu saattuarniartoqartarluni, tunngaviusumik killeqarfiup iluani avataanilu.

Sinerissap qanittuani avataanilu saattuaniartunut piumasaqaatit saattuarniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu aqunneqarput. Sinerissap qanittuani aalisarnerit assigalugit saattuarniarnermi Kalaallit Nunaata kitaani suliffissaqartitsinissaq eqqarsaatigalugu ataatsimut isigalugu 100%-imik tulaassisussaataasoqarpoq. Saattussat tamarmik uumatillugit tunisassiorfinnut tulaanneqassapput.

3. Siunnersuisarneq aalisarnermillu aqutsinermi tunngaviit

3.1 Ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnerit

Pinngortitaleriffiup NAFO-mi sumiiffimmi 1-imi saattussat pillugit siunnersuisarnerani ukiumut ataatsimut siunnersuisoqartarpoq, Pinngortitaleriffiullu taanna Naalakkersuisunut ukiut tamaasa decembarip qaammataani nassiuttarpaa. ICES³ Kalaallit Nunaanni saattussat pillugit siunnersuineq ajorpoq, Pinngortitaleriffilli ICES WGCRA⁴-imi ukiut tamaasa peqataasarpoq, tassani saattuaqassuseq nalilersorneqartarpoq periutsillu saqqummiunneqartarlutik. WGCRA⁴-imi ilaatigut peqassusiliinermi periutsit, peqassutsip killiffia, ilisimatusarneq oqallisigineqartarput ilisimasanillu avitseqatigiittoqartarluni.

Taamaallaat aqutsiveqarfimmi ataasiinnarmi (Sisimiuni) ilisimatuussutsikkut misissuisoqartarpoq taamaammallu saattusat pillugit aqutsiveqarfiit amerlanersaanni ilisimasat amigaaqarput. Sumi iffinnut ilisimatuussutsikkut misissuiffigineqarneq ajortunut siunnersuinermi aalisarnermi paasissutissat tunngavigineqartarput. Aqutsiveqarfinni tamani logboginit paasissutissat tunisallu pillugit paasissutissat pissarsiarineqarsinnaapput, akerlianilli ilisimatuussutsikkut nakkutillineq ukiumiit ukiumut nikerartarluni, 2018-imiilli taamaallaat aqutsiveqarfimmi Sisimiuni ilisimatuussutsikkut misissuisoqartarnikuuvoq.

Taamaammat aqutsiveqarfiit pingasunut immikkoortinneqarput⁵:

- **Suuussuseq 1;** sumiiffnnik nakkutillisoqarpoq aalisarnermilu paasissutissat pissarsiarineqarsinnaallutik. Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi periuseq SPiCT⁶ aallaaviusumik tunngavigineqartarpoq, kisiannili piffissaq sivisunerusoq ingerlareersimalerpat tamanna pissaq, periuseq atorneqalissaaq peqassutsimik missingersuutigalugu. Periutsimi paasissutissat pitsaassusaasa ajornerat pissutigalugu imminnut atassusiisoqarsinnaangippat piujartortut tunngavigalugit. siunnersuisoqassaaq.
- Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi periuseq SPiCT⁷ aallaaviusumik tunngavigineqartarpoq. Periutsimi paasissutissat pitsaassusaasa ajornerat pissutigalugu imminnut atassusiisoqarsinnaangippat piujartortut tunngavigalugit siunnersuisoqartarpoq.

³ Internactionalimik imaani misissuisartoqatigiit

⁴ Suleqatigiissitaliaq assagiarsuit uumaaneri aamma biologiivi pillugit

⁵ Paasissutissat sukumiinerusut nassaarineqarsinnaapput ilanngussami 2 -mi immikkoortukkuutaanut

⁶ Stochastic surplus production model in continuous time / Stokastisk overskudsproduktionsmodel i kontinuerlig tid

⁷ Stochastic surplus production model in continuous time / Stokastisk overskudsproduktionsmodel i kontinuerlig tid

- **Suussuseq 2;** taamaallaat aalisarnermi paasissutissat pissarsiarineqarsinnaapput (ukiut \geq qulit paasissutissat), tamassumalu kinguneraa siunnersuinerup nalorninartoqaangaatsiarnera.
- **Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi periuseq SPiCT⁸ aallaaviusumik tunngavigineqartarpoq, kisiannili piffissaq sivilisinerusoq ingerlareersimalerpat tamanna pissaaq, periuseq atorneqalissaaq peqassutsimik missingersuutigalugu. Periutsimi paasissutissat pitsaassusaasa ajornerat pissutigalugu imminnut atassusiisoqarsinnaangippat piujartortut tunngavigalugit. siunnersuisoqassaaq.**
- ~~Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi periuseq SPiCT tunngaviusumik aallaaviusaaq. Periutsimi paasissutissat pitsaassusaasa ajornerat pissutigalugu imminnut atassusiisoqarsinnaangippat piujartortut tunngavigalugit siunnersuisoqartarpoq.~~
- **Suussuseq 3;** sumiiffiit nutaat aalisarnermi kililimmik paasissutissaqarfiusut (ukiut \leq qulini paasissutissat). **Ukiunut arlalinnut allaffissornikkut TAC aalajangerneqassaaq ukiullu tamaasa alapernaarsorlugu CPUE ineriartorneralu malinnaaffigalugu kiisalu sumiiffiit peqassusiat. Ilisimatuussutsikkut siunnersuut susoqarnermik aallaaveqassaaq immikkoortukkaamik aamma CPUE**

Pinngortitaleriffik aqutsiveqarfinnut arfineq pingasunut siunnersuisartpoq⁹;

<i>Tunngaviusumik killeqarfimmit 3 sømilip iluanut avataanullu siunnersuineq :</i>	<i>Siunnersuinerup suussusia:</i>
Nuuk- Paamiut	Suussuseq 2
Sisimiut	Suussuseq 1

<i>Tunngaviusumik killeqarfimmiit 3 sømilip iluani siunnersuineq:</i>	<i>Siunnersuinerup suussusia:</i>
Qaqortoq – Narsaq	Suussuseq 3
Maniitsoq - Kangaamiut	Suussuseq 3
Qeqertarsuup Tunua - Uummannaq	Suussuseq 2
Upernavik	Suussuseq 3

3.2 TAC-mik pisassiissutinillu aalajangiineq

TAC aqutsiveqarfinni tamani qulliunerusumik aqutsissutitut atuuppoq. TAC-mik aalajangiinermi aallaavik tassaavoq siunnersuineq Pinngortitaleriffimmit aqutsiveqarfinnut pineqartunut ukiut tamaasa suliarineqartarpoq. Aqutsiveqarfinni arlalinni paasissutissat tunngaviusut amigarnerat nassuerutigalugu siunnersuineq tunngavilersorniarlugu paasissutissanik annertunerusunik katersuiutigaluni TAC-p mianersortumik tunngaveqarneq aallaavigalugu aalajangernissaa pingaartuuvoq.

⁸ Stochastic surplus production model in continuous time / Stokastisk overskudsproduktionsmodel i kontinuerlig tid

⁹ Pisassiiviit pillugit assiliaq, ilanngussani 3-mi takuuk

Taamaamat suussutit pingasut ilimatuussutsikkut siunnersuutit immikkoortinneqarnerat tunngavigalugu aqutsiveqarfinnut arfineq pingasunut tamanut TAC aalajangerneqartarpoq (takujuk immikkoortoq 3.1.):

Aqutsiveqarfiit	Immikkoortitsinermit tunngavik:
<p>Suussuseq 1:</p> <p>TAC aalajangerneqartassaaq siunnersuut malillugu, kisianni TAC ukiumut annertunerpaamik 15 %-imik nikerarsinnaavoq ukiumiit ukiumut.</p> <p>Taamaallaat pisuni immikkorluinnaq ittuni aqutsinermit malitassaaq qulaaniittoq saneqqunneqarsinnaavoq. Pisut immikkorluinnaq ittutut isigineqartut aamma Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik aggersaanermik kinguneqartartut tassaavoq siunnersuinerup 15 %-imik annertunerusumik nikittariaqalissapat.</p> <p>Aalisarneq saattussanillu atuineq peqassutsip B_{trigger}^{10} ataappagu nutarterneqassaaq. Naalackersuisoqarfik taamatut pisoqarnerani Pinngortitaleriffimmeersunik aamma Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqarfimmeersunik peqataaffigineqartumik suleqatigiissitamik pilersitsissaaq. Suleqatigiissitaliaq iliuusissanik aallartitsinissamik pisussaaffeqarpoq, taamaalilluni peqaasusseq B_{lim}^{11} mut appassani. Peqassutsip B_{lim} ataappagu aalisarneq unitsinneqassaaq.</p>	<p>TAC siunnersuineq naapertorlugu aalajangerneqartarpoq.</p>
<p>Suussuseq 2:</p> <p>TAC aalajangiunneqartassaaq siunnersuineq malillugu, kisianni TAC ukiumut annertunerpaamik 10 %-inik qaffanneqarsinnaavoq ukiumullu annertunerpaamik 15 %-inik apparneqarsinnaalluni.</p> <p>Taamaallaat pisuni immikkorluinnaq ittuni aqutsinermit malitassaaq qulaaniittoq saneqqunneqarsinnaavoq. Pisut immikkorluinnaq ittut isigineqartut aamma Aalisarneq pillugu Isumasioqatigiinnik aggersaanermik kinguneqartartut tassaapput siunnersuinermit ukiumut 10 %-i sinnerlugu qaffaasoqarnissaannik imaluunniit ukiumut 15 %-i qaangerlugu appaasoqarnissaannik inassuteqaateqartoqarpat.</p>	<p>TAC siunnersuineq naapertorlugu aalajangerneqartarpoq.</p>
<p>Suusseq 3:</p> <p><u>Ukiunut arlaninnut TAC aalajangerneqartassaaq sumiiffinnut tamanut ukiunut ukununga 2021-miit 2025-mut.</u></p>	<p>Ukiumoortumik Ukiunut arlaninnut TAC aalajangiunneqartassaaq imatut: siunnersuut sumiiffimmi pisarineqartartullu annertussusaanni piujuartortut</p>

¹⁰ Peqassusiliinermit tunngavik, assigalugu peqassutsip annertussusia aqutsinermit i liuuseqarnermik kinguneqartoq

¹¹ Peqassutsimik killileeriaaseq assigalugu peqassutsip killinga

<p><u>CPUE'p ineriartornera aamma sumiiffikkaartumik aalisarnerup ineriartornera ukiut tamaasa malinnaavineqassaaq. Malunnaatilimmik CPUE qaffassaagaluarpat aamma aalisarneq siammarluni, TAC nikisinneqarsinnaavog 10%-mik. Ataavartumik CPUE appariartuinnerpat aamma aalisarneq annikitsuinnarmi ingerlanneqarluni ukiut pingasut ingerlanerani, TAC nikisinneqassaa 15%-mik</u></p> <p><u>Aalisarneq aamma pisarineqartartut nalilerneqassapput, malunnaatilimmik CPUE appariassagaluarpat aamma aalisarneq aalisarfimmi annikinnerusumi ingerlanneqarpat Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit qaaqquneqassapput.</u></p> <p><u>Ukiutum pisarineqartartut tamarmiusut toqusartut pegassutsimi nappanneqarsinnaasoq qaangernagu annertussuseqaarnissaat qulakkeerniarlugu sumiiffimmi piujartornerit CPUE-lu (uani saattussanik atuinnermi atuineq) tunngavigalugu ukiutum ataatsimut pisassiissutit aalajangerneqartarput-</u></p> <p><u>Pisarineqartartut — aalisarnerullu — siammarsimanagera ukiutum nalilersorneqartarput pisallu 25% -i qaangerlugu qaffappata imaluunniit 15% -i qaangerlugu apparpata pisassiissutit naleqqussarneqassapput-</u></p>	<p><u>tunngavigalugit aalajangerneqartarpoq- Upernavik: 400 tons Maniitsoq: 225 tons Qaqortoq Narsaq: 260 tons</u></p> <p><u>Aalisarneq ukiut tamaasa misissorneqassaaq CPUE ineriartornera malittaralugu kiisalu sumiiffikkaartumik pegassusia.</u></p>
---	--

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup saattussanut TAC-mik aalajangiinissatut siunnersuummik saqqummiussinnginnerani Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliami tusarniarneqasapput aammalu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaanermi akissutaat inassuteqaaternermi tunngavinnut ilaassallutik.

3.3 Killilersueriaatsit

3.3.1 Pisassiissutit annertussusaannik killilersuineq

Aalisarneq aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissamut killilikkat pisassatut akuerisaasut annertunerpaaffilernagit, aamma pinnaassilluni aalisarnertut taaneqartartoq, atorlugit aqunneqarpoq. Tamassuma kinguneraa aqutsiveqarfinni arfineq pingasuni ataasiakkaani pisassiissutit aalajangerneqartarnerat aalisarsinnaanermullu akuersissuteqartut tamarmik aqutsiveqarfimmi pineqartumi ataatsimut pisassiissutinik aalisartarnerat. Aqutsiveqarfimmi ataatsimmi sumiiffimmi pisassiissutit tamakkerlugit pisarineqaraangata unitsinneqartassaaq.

Pisassiissutit sumiiffiit ukiullu akornanni nuunneqarsinnaanngillat.

3.3.2 Aalisarsinnaassutsimik killilersuineq

Naalackersuisut Aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu pisuussutinik aqutsinissamik aamma aalisarsinnaassuseqarneq aamma Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornerup ineriartornera mianeralugit Kalaallit Nunaanni aalisarnermik killilersuinissamik piginnaatitaapput. Aalisarsinnaassuseq saattuarniarnissamut akuersissutinik qinnuteqaatit suliarineqaraangata ataavartumik nalilersorneqartarpoq. Aalisarsinnaanermut akuersissutit taamaallaat angallatinut 75 BRT/ 120 BT ataallugit angissusilinnut tunniunneqarsinnaapput.

Saattuarniarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu aalisalersunut nutaanut inuussutissarsiuutigalugu saattuarniarnissamut akuersissutinik ukiuni marlunni piffissami januarip aallaqqaataaniit 2021 decembarip 31-ata 2022 tungaanut tunniussisoqassanngilaq.

Saattuarniarneq pillugu nalunaarummi aamma aalajangersarneqarpoq angallat ataaseq qaammatisiutit malillugit ukiumi ataatsimi amerlanerpaamik aqutsiveqarfinnut 3 aalisarsinnaanermut akuersissuteqarsinnaasoq. Angallatinut angallammut allamut nuussinissamut akuersissuteqartunut aalisarsinnaanermut akuersissummik tunniussoqarsinnaanngilaq.

3.3.3 Sumiiffinnik killilersuineq

NAFO-mi sumiiffimmi 1-imi tunngaviumik killeqarfimmit 3 sømilit iluanni avataanilu saattuarniarartoqarsinnaavoq.

Saattuarniarneq Kalaallit Nunaata kitaata sineriaani aqutsiveqarfinnut ukununnga immikkoortinneqarpoq:

Aqutsiveqarfik:	Sumiiffimmik nassuiaaneq:
Upernavik	Sumiiffik 71°30'N aamma 75°00'N akornanni kangerluillu eqqaaniittut ilanngullugit nassuiarlugu kalaallit nuunaata kitaani 71°30'N aamma 75°00'N akornanni kangerluit 71°30'N kujataata tungaani paallit ilanngunnagit, kangerlunnut ukununnga sukumiinerusumik aalajangerlugit: Karrat Sermiat, Kangilleq, Inngia, Ukkusissat Kangerluat, Kanguisap Imaa, Umiiviup Kangerlua aamma Nuugaatsiap Tunua.
Qeqertarsuup Tunua - Ummannaq	Sumiiffik 68°00'N aamma 71°30'N akornanni kangerluillu eqqaaniittut ilanngullugit nassuiarlugu 68°00'N aamma 71°30'N akornanni kangerluit 71°30'N kujataata tungaani paallit ilanngunnagit, kangerlunnut ukununnga sukumiinerusumik aalajangerlugit: Karrat Sermiat, Kangilleq, Inngia Fjord, Ukkusissat Lamgeræiat, Kanguisap Imaa, Umiiviup Kangerlua aamma Nuugaatsiap Tunua kangerluit 68°00'N avannaata tungaani paallit ilanngullugit sukumiinerusumik aalajangerlugit kangerluit: Arfersiorfik aamma Ataneq.

Sisimiut (Tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip iluani)	Sumiiffik 66°00'N aamma 68°00'N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip iluani kangerluillu eqqaaniittut ilanngullugit nassuiarlugu Kalaallit Nunaata kitaani tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilit iluani 66°00'N aamma 68°00'N akornanni kangerluit 66°00'N kujataata tungaani paallit ilanngunnagit, ukununnga sukumiinerusumik aalajangerlugit Kangaamiut Kangerlussuat, Taateraaf Tunua aamma Kangerluarsussuaq.
Sisimiut (Tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip avataani)	Sumiiffik 66°00'N aamma 68°00'N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip avataani.
Maniitsoq - Kangaamiut	Sumiiffik 64°15'N aamma 66°00'N akornanni kangerluillu eqqaaniittut ilanngullugit nassuiarlugu Kalaallit Nunaata kitaani 64°15'N aamma 66°00'N akornanni kangerluit 71°30'N kujataata tungaani paallit ilanngunnagit, kangerlunnut ukununnga sukumiinerusumik aalajangerlugit Kangaamiut Kangerlussuat, Taateraaf Tunua aamma Kangerluarsussuaq aamma kangerluat 64°15'N kujataata tungaani paallit sukumiinerusumik aalajangerlugit Nuup Kangerlua aamma Ameralik ilanngunnagit.
Nuuk – Paamiut (tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip iluani)	Sumiiffik 64°45'N aamma 64°15'N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip iluani aamma Kalaallit Nunaata kitaani kangerluit ilanngullugit, nassuarlugit Kalaallit Nunaata kitaani 60°45'N aamma 64°15'N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip iluaniittut, kangerluit 64°15'N kujataata tungaani paallit ilanngullugit, sukumiinerusumik aalajangerlugit Nuup Kangerlua aamma Ameralik aamma kangerluit 60°45'N kujataata tungaani paallit ilanngunnagit, sukumiinerusumik aalajangerlugit sumiiffiup Nunarsuit kitaata tungaani sumiiffimmit (60°45'N, 48°08'V) aallartittumit kujataata kangiatalu tungaani kangerluit; tassanngaanit nunavimmi sumiiffimmut (60°50'N, 47°57'V) tassannganiillu sumiiffimmut (61°22'N, 46°46'V).
Nuuk – Paamiut (tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip avataani)	Sumiiffik 60°45'N aamma 64°15'N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 smilip avataani.

Narsaq - Qaqortoq	Sumiiffik 60°45'N kujataata tungaani kangerluit eqqaaniittut ilanngullugit, nassuiarlugit Kalaallit Nunaata kitaani 60°45'N kujataata tungaani kangerluit eqqaaniittut sumiiffiup Nunarsuit kitaata kangiani sumiiffik (60°50'N, 47°57'V) tikillugu; tassanngaaniit sumiiffimmut Ikerasassuup avannaata tungaanut (60°12'N, 44°V); tassanngaaniit 44°V sinerlugu kujataata tungaanut 59°N-mut, tassanngaaniit kangimut 42°V tungaanut, tassanngaaniit killeqarfimmut aammalu killeqarfik sinerlugu aallartiffimmut.
-------------------	---

Angallat ataaseq qaammatisiutit malillugit ukiumi ataatsimi taamaallaat aqutsiveqarfinnut 3 aalisarsinnaanermut akuersissuteqarsinnaavoq.

3.3.4 Piffissaq aalisarfiusoq

Saattuarniarneq aqutsiveqarfik apeqqutaatillugu piffissani killilikani akuerisaavoq. Saattuarniarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu saattuarniarneq imatut akuerisaavoq:

- 1. januar – 31. december: Narsaq – Qaqortoq aamma Nuuk – Paamiut
- 1. april – 31. december: Maniitsoq – Kangaamiut, Sisimiut, Diskobugt – Uummannaq aamma Upernavik

Saattuaqassuseq pillugu nutaanik ilisimasaqartoqalissappat, tassunga ilanngullugit "saattussat aqitsut" amerlassusaat (qaleruaata qanoq innera 1 aamma qaleruaata qanoq innera 2)¹² aalisarneq nalilersoqqinneqarsinnaavoq, taamaalilluni periusissiami piffissami qaqugukkulluunniit saattussanik atuineq naleqqutissalluni annertunerpaajussallunilu. Taamaammat saattussanik aqitsunik igitanik nalunaarsuisarnissamik piumasaqaatip qaqugukkulluunnit malinneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Naalackersuisut Aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu aalisarnerup qaqugukkut aallartinneqarnissaa qaqugukkullu unitsinneqarnissaa pillugit nalunaaruteqarsinnaapput. Aamma inatsimmi allaqqavoq Naalackersuisut pisuussutit illersorneqarnissat pillugu malittarisassiorsinnaasut, tassunga ilanngullugu piffissat eqqissimatitsiviit pillugit malittarisassiorsinnaapput.

3.3.5 Pijuartitsinissaq siunertaralugu teknikkikkut aaqqiissutit aamma immami ajortiasumi pinngortitami ataqatigiinnermik aqutsineq

Immami ajortiasuni aalisarneq aqutsinerlu piujuartitsinissaq siunertaralugu teknikkikkut aaqqiissutit pillugit nalunaarut malillugu killilersorneqarput. Saattuarniarneq pillugu nalunaarummi aalisarnermi atortunut, minnerpaaffissaannut aalisarnermilu atortunik nalunaaqutsiisarnermut tunngatillugu piumasaqaatinik annertunerusunik arlalinnik aalajangiisoqarpoq. Tamassumunnga ilaavoq escape windowsinik atuineq pillugu piumasaqaatinik atuutilersitsineq¹³. Tamassumani pullatit annaasat qaqinneqaratik

¹² Qaleruaasa qanoq ittueneri pillugu ilanngussaq 4 takuuk.

¹³ Escape window tassaavoq allunaasaq annoraaminernik uumassusilinneersunik sanaaq pullatit qassuserfianni ikkussassatut atorpeqartartoq. Tamassumani pullatit aalisanngiinnarnissaat qulakkeerneqarpoq, tassa allunaasaq aasarmat pullatillu ammarlutik, pisat taamaalillutik anillassinnaallutik. Ilanngussaq 5 takuuk.

aalisanginnissaat qulakkeerniarneqarpoq, tassa allunaasat aasarmata pullatillu ammarlutik. Aalisarnermik ingerlatsisut isumaqatigiissutigini kuuat aalisartut pullatitik piffissamut ikaarsaariarfiusumut naleqqunissaat qulakkeerniarlugu piumasaqaat tamanna januarip aallaqqaataanit 2022 atuutilersinneqassasoq.

Naalackersuisut immami avatangiisini ataqatigiinnerup maannamut ajoquserneqarnikuunngitsup ajoquserneqannginnissaa siunertaraat. Saattuarniarnermi taamaallaat pullatit immap naqqanik immamilu uumasoaqarfinnik ajortiasunik ajortitsisanngitsutut isumaqafiqineqartut atorineqarput, aalisarfinnilu ilisimaneqartuni aalisartoqartarmat, saattuarniarnermi immami sumiiffinnik ajortiasunik illersuinermut periusissiaq tassaavoq, aalisarnerup aqutsiveqarfinni tamani akuerisaanera. Nalunaaruteqartarnermi, ilisimatuussutsikkut misissuineri nakkutilliinermilu aalisarnerup siammarsimanerata malunnartumik allangornera paasineqarput, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup Pinngortitaleriffik isumasioqatigalugu sumiiffiit ajortiasinnaasut illersorniarlugit aalisarnermi killilersuisoqassanersoq nalilersussavaa.

3.4 Saniatigut pisanik aqutsineq

Aalisarnermi saniatigut pisat Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat aamma aalisakkanik aalisakkaniillu tunisassianik nalunaaruteqartarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugit passuneqartarput nalunaarsorneqarlutillu. Saattuarniarneq pillugu nalunaarummi saniatigut pisanik killilersuinerit annertunerusut aalajangersarneqarput.

Saattuarniarneq pillugu nalunaarut naapertorlugi saattussat aqitsut iginneqartut logbogomi nalunaarsorneqassapput.¹⁴ Saattussat aqitsut iginneqartut pillugit logboginit paasissutissat aalisarnermi ataatsimi pisat annertussusiannut, aalisarnerup sumiiffinnut siammarsimaneranut Pinngortitaleriffiullu misissuineranit paasissutissat sanilliunnersigut saattuaqarnerup qanoq innera qularnaannerusumik nalilersorneqarsinnaavoq. Ilisimatuussutsikkut pitsaannerusumik siunnersuisarneq saattuarnianut aalisakkerivinnullu iluaqutaavoq. Saattussat igitat annertussusaat pisassiissutinit ilanngaatineqarneq ajorput.

Nalunaarummi aamma saattussat Bitter Crab Diseaseqartut (BCD) iginnissaat inerteqqutaavoq. Taakku iginneqartussanngorlugit nunaliaanneqassapput.

Nalunaaruteqartarnermi nakkutilliinermiluunniit paasineqarpat uumasunik aalajangersimasunik piffissap ilaani saniatigut pisat annertusut, tassunga ilanngullugit uumasut immikkut sunnertiasut soorlu arferit, uumasoaqatigiit amerlassusianni killiffik mianeralugu saniatigut pisat akuerineqarsinnaasumik annertussuseqartinnissaat qulakkeerniarlugu immikkut iliuseqarnissamut periuseqassanersoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup Pinngortitaleriffik isumasioqatigalugu nalilersussavaa. Iliuserineqartuni taamaattuni uumasoaqatigiit amerlassuseqarnermi periarfissatik qaangerlugit ajoquserneqannginnissaat qulakkeerniarlugu sumiiffinnik piffissanilu saattuarnermik matusisoqassanersoq allatulluunniit iliuseqartoqassanersoq ilanngunneqarsinnaapput. Arfeq kalunnernut

¹⁴ Aalisarsinnaanermut akuersissutinut ilanngunneqassaaq, saattussat aqitsut passuneqarnissaat pillugit

naatilluni pisarisoorneqarpat assigisaanilluunniit, annaanneqarsinnaananilu, ilanngaatigineqassaaq arfernut pisassiissutininggaaniit. Pisarisuukkat tamarmik nalunaarsorneqassapput.

4. Nalunaaruteqartarnek nakkutilliinerlu

4.1 Nalunaaruteqartarnek

Saattuarniarnermi nalunaarutit aalisartup pisiortortullu malitassaar assigiinngitsut arlaliupput. Aalisarnermik nakkutiginninneq aalisartut aalisakkanik aalisakkaniillu tunisassianik pisiortortunut tunisarnersigut salliutillugu pisarpoq, tassunga ilanngullu pisiortortup aalisartup pisaanik Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliivimmu (KANUAANA-mut) aamma nalunaaruteqartussaaneratigut. Tunisani pisat tamaasa pillugit paassutissat ilaassapput, saniatigut pisat iginneqartullu ilanngullugit.

Tunisinerup saniatigut angallatit anginerusut (9,4 meterinik tamakkerlugu angitigisut anginerusulluunniit) logbogit pisiortortumut tunniunneqartussat immersussavaat. Pisiortortup logbogit tamassuma kingorna KANUAANA-mut nassiunneqarnissaat isumagissavai. Angallatit mikinerusut (9,4 meterinik tamakkerlugu angitigisut mikinerusulluunniit) logboginik immersuisussaataangillat pisatillu taamaallaat tunisinikkut nalunaarutigisassallugit.

4.2 Monitoring, Control, and Surveillance (MCS)

KANUAANA najuulluni nakkutilliinikkut allaffissornikkulu nakkutilliilluni aalisarnermik nakkutilliisarpoq.

Sinerissap qanittuani aalisarnermik imatut nakkutilliisoqartarpoq:

- Nalunaarutinik, logbogini paasissutissanik, tunisanik paasissutissanik immaqalu angallatinik nakkutiginnikkut nakkutilliineq, tassunga ilanngullugit nalunaarsuineq pitsaassusiliinerlu
- Angallatini nakkutilliisut
- Immami misissuineq
- Tulaassanik misissuineq
- Landingskontrol

KANUAANA-p Nuummi qullersaqarfiani allaffissornikkut nakkutilliisoqartarpoq. Nakkutilliineq paasissutissat nalunaaruteqartussaannikkut, tassunga ilanngullugit logboginut nalunaarsuisussaataannikkut tunisinernilu paasissutissaat, KANUAANA-mit tiguneqartut uppersarnersigut pisarpoq. Taamaalilluni nalunaarutigineqartut annertussutsit sumiiffiillu nalunaarutini tamani assigiinnissaat qulakkeerniarlugu assersuutigalugu logboginut angallatinullu anginerusunut VMS-imi paasissutissanut sanilliunneqartarput. Aalisakkanit tunisassianik pisiortortut tamarmik pisatik tamaasa pillugit paasissutissanik elektoniskinnorlugit nassiussisussaataapput. Paasissutissat taakku sapaatip akunnikkaarlugit nassiunneqartassapput, kukkuneqarnerisullu misissorneqartarput aalisarnermillu qarasaasiami nalunaarsuiffimmu LULI-mut immiunneqarlutik, taamaaliluni pisassiissutit qanoq annertutigisut sinnerunnersut nakkutigineqarsinnaavoq.

Aamma pisassiissutit atuinert ingerlaavartumik ajornanngitsumik siumut naatsorsorneqartarput, taamaalilluni aalisarneq qaqugu unitsinneqassanersoq missingerneqarsinnaaluni.

KANUAANA-p pisassiissutit tamarmik pisarineqarnissaat qanilligaangat tunitsiviit angallatillu anginerusut ullut tamaasa nalunaarutit nassiusisarnissaannik peqqusinnaavai. KANUAANA- aalisarnernik tamanik unitsitsisarnermi oqartussaavoq. Unitsitsinermi tusagassiutitut nalunaarut nassiunneqartarpoq.

Pisuni ikitsuni pisassiissutit sumiiffinni aalajangersimasuni unitsitsinerup kingorna sinneqarsinnaapput. Taamatut pisoqarnera KANUAANA-p APNN suleqatigalugu pisassiissutit sinneruttut ammaaqqinnissamik kinguneqassanersut nalilersortarjaa.

KANUAANA nakkutilliisoqarpoq, taakku sinerissap qanittuani aalisarnermik najuulluti k nakkutilliisarput. Nakkutilliisut angallatitut Kalaallit Nunaanni aalisarsinnaanermut akuersiissutilinnut ikitinneqarsinnaapput.

KANUAANA tamassuma saniatigut aalisarnermik nakkutilliisoqarpoq, taakku sinerissap qanittuani aalisarnermik immami tunisinermilu misissuisinnaapput. Angallat usingiarniarluni Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tulappat aalisarnermik nakkutilliisut tulaassanik misissuisarput.

Ullormut nalunaarutit

KANUAANA-p pisassiissutit aalisarlugit tamakkerneqangajaleraangata pisiortortut tunisanik nalunaarutit ullut tamaasa nassiusisarnissaannik peqqusinnaavai. Tamanna pisarpoq aalisarneq qanimut malinnaaviginiarlugu taamaalillunilu piffissaq eqqortulugu matusiniarluni.

Aalisarnermik unitsitsineq

KANUAANA- aalisarnernik tamanik unitsitsisarnermi oqartussaavoq. Unitsitsinermi tusagassiutitut nalunaarut nassiunneqartarpoq.

4.3 Unnerluutiginninnerit

KANUAANA aalisarnermi malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu politiitut unnerluussisinnaavoq.

Inatsisini atuuttuni aalajangersakkanik unioqqutitsineq akiliisitsilluni pillaateqarnermik kinguneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu inatsisit ataasiakkaanut tunngasut uani pissarsiarineqarsinnaapput www.inatsisit.gl.

Ilanngussaq 1 Inatsisinik takussutissiaq

- Aalisarnq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31 oktober 1996-imeersoq (kingusinnerusukkut allannguutit ilanngullugit)

- Saattuarniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussa nalunaarutaat nr. 9, 12. februar 2021-meersoq
- ~~Piujartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikikut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 30. marts 2017-meersoq~~
- Sinerissamut qanittumi aalisarnermit pisanik nalunaarutiginnittarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 22. december 2011-meersoq
- Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tunisisarnernik nalunaarutiginnittarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 4. april 2016-meersoq
- Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 6. december 2011-meersoq
- Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 47, 18. december 2020-meersoq
- Qaammataasat atorlugit aalisariutinik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 30. maj 2001-meersoq
- Aalisarnermik alapernaarsuisut suliassaat pisinnaatitaaffiilu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 18. marts 2004-meersoq

Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu inatsisit ataasiakkaanut tunngasut uani pissarsiarineqarsinnaapput www.inatsisit.gl.

Ilanngussaq 2 Ilisimatuussutsikkut siunnersuutinik suussusiliineq

Aqutsiveqarfimmiit aqutsiveqarfimmut paasiissutissat pissarsiarineqarsinnaanerat allanngorarpoq. Aqutsiveqarfinni tamani logboginit paasissutissat aamma tunisanik paasissutissat pissarsiarineqarsinnaapput, akerlianik ilisimatuussutsikkut misissuinerit annertussusaat ukiumiit ukiumut nikerarput.

Aqutsiveqarfimmi Sisimiuni 1977-imiit saattussanik misissuisoqartarnikuvoq. Aqutsiveqarfimmi Qeqertarsuup Tunua – Uummanaq piffissami 1997-imiit 2015-imut aamma Qeqertarsuup Tunuani namminermit 2017-imi 2018-imilu misissuisoqartarnikuvoq. Aamma Nuuk-Paamiuni 2002-miit 2008-mut aamma 2011-mi avataani ilisimatuussutsikkut misissuisoqartarnikuvoq. Pinngortitaleriffimmi ilisimatuussutsikkut misissusinernik allanik salliutitsineq pissutigalugu ilaatigut Qeqertarsuup Tunuani aamma Nuuk-Paamiuni saattussanik misissuisoqartarnikuunngilaq.

Pisassiissutinik nungusaataangitsumik aalajangiinissaq qulakkeerniarlugu aqutsiveqarfinni TAC sumiiffiit pillugit ilisimasat mianersornissamillu tunngavik aallaavigalugit nassuiaasiorluni suussutsit pingasut tunngavigalugit aalajangerneqassapput. Suussutsit taakku pingasut Pinngortitaleriffiup siunnersuinerani aalisarneq nammineq (logboginit tunisanillu paasissutissat) aamma paasissutissat aalisarnermut tunngassuteqanngitsut (peqassutsimik misissuinerit paasissutissat – pissarsiarineqarsinnaappata) tunngavigalugit Pinngortitaleriffiup siunnersuinissaa tunngavigalugu ataani saqqummiunneqartut nassuiaaserneqarput.

Sumiiffiit suussuseq 1-imiittut: Aalisarnermit paasissutissat (loboginit tunisanillu paasissutissat) tunngavigalugit suussutsimi 1-imi sinnersuineq

Sumiiffiit suussuseq 2-miittut: Suussutsimi 2-mi siunnersuinermit taamaallaat aalisarnermit paasissutissat tunngavigineqarput. (loboginit tunisanillu paasissutissat)

Sumiiffiit suussuseq 3-miittut: Aqutsiveqarfiit ataasiakkaat pillugit ilisimatuussutsikkut misissuisoqannginera taamatullu aalisarnermit paasissutissat ikittueneri pissutigalugit peqassutsip killiffia nalornissutigineqarpoq. ~~Ukiuøertumik Sumiiffinnut kvote aalajangerneqartassaaq ukiunut arlalinnut aamma aalisarnerup ineriartornera malinnaavigineqassaaq CPUE'p ineriartornera eqqarsaatigalugu kiisalu sumiiffikkaartumik peqassuseq. piasarineqartartullu annertussusaanni piujuartortut tunngavigalugit aalajangerneqartarpoq.~~

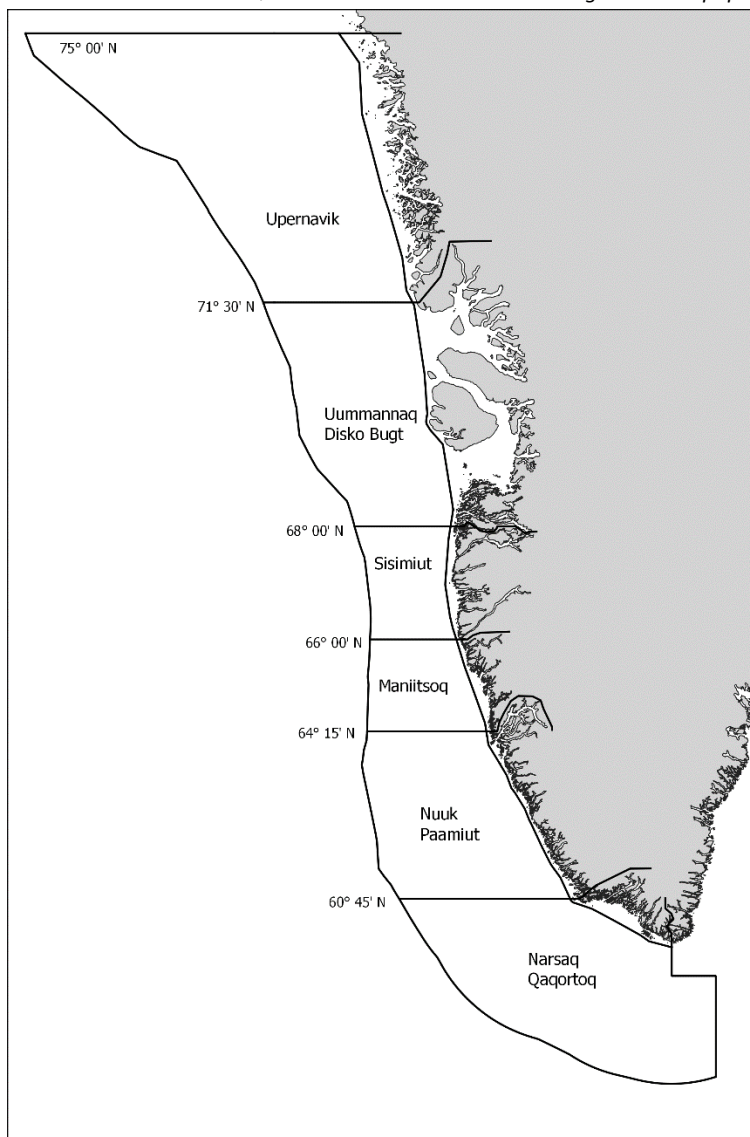
Aqutsiveqarfiit arfineq pingasut taakku taamatut suussusiliineq aallaavigalugu imatut immikkoortinneqarput:

- Sisimiut sinerissap qanittuani avataanilu (Suussuseq 1)
- Sisimiut avataa (Suussuseq 1)
- Qeqertarsuup Tunua – Uummanaq sinerissap qanittua (Suussuseq 2)
- Nuuk – Paamiut sinerissap qanittuani avataanilu (Suussuseq 2)
- Nuuk – Paamiut avataani (Suussuseq 2)
- Upernavik, sinerissap qanittuani avataanilu (suussuseq 3)
- Maniitsoq – Kangaamiut, sinerissap qanittuani avataanilu (Suussuseq 3)
- Narsaq-Kap Farvel (Suussuseq 3)

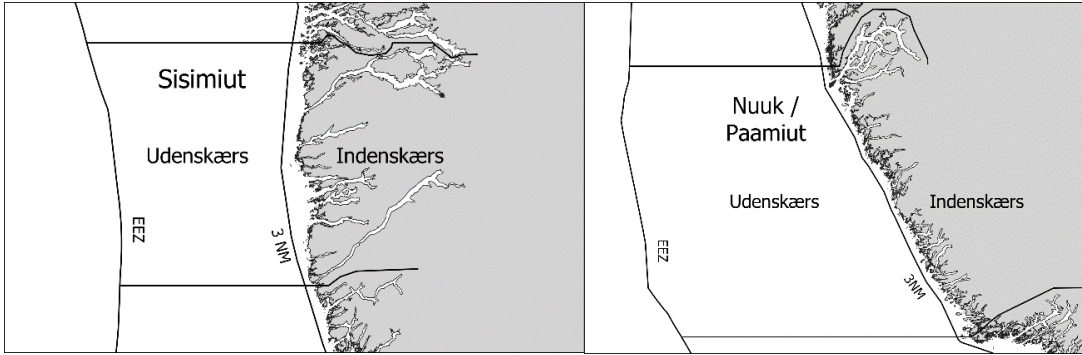
Ilanngussaq 3 Aqutsiveqarfik

Saattuarniarnermi aqutsiveqarfiit pillugit immap assinga

Aqutsiveqarfiit, tassani 3 s̆milimik titarneq ersersinneqarsimasoq assimi matumani takuneqarsinnaapput. Aalisarnermi pisassiissutit pillugit nalunaarut nr. 21, 21. september 2016-imeersoq tunngavigalugu sinerissap qanittua avataalu immikkoortinniarlugit 3 s̆milimik titarnermik atuisoqarpoq. Kinguliani takuneqarsinnaasutut aqutsiveqarfiit Sisimiuni Nuuk-Paamiullu taamaallaat 3 s̆milimik titarnermik avissaartillugit sinerissap qanittuanut avataanullu immikkoortinneqarsimapput.

Aqutsiveqarfiit Sisimiut Nuuk-Paamiullu 3 s̆milimik titarnermik avissaartillugit sinerissap qanittuanut avataanullu immikkoortinneqarsimanagerat assini erseqqissarneqarput.

Ilanngussaq 4 Qaleruat qanoq innerinik suussusiliineq

Qaleruaasa qanoq innerinik naliliinermi saattussat qaleruatik qanga kingullermik taarsisimaneraat aalajangersinaajummallugu suussiliinerit nunat tamat akornanni akuerineqartut atornerqarput.

Qaleruaasa suussusaat 1 – saattussat aqitsut. Qaleruaq aappalorujuttoq kajortuugajutarpoq timaatalu ataa qaqortumiit aappaluttuulluni. Qaleruaa sukujoqanngilluarnarpoq naaffigineqarsimananilu. Saattussat imatut aqitsigigajuttarput qaleruaa tigutsisaalu tuulaaginnarlugit qupisarlutik. Niui aamma saattuaq pullatinit koorimilluunniit tigugaanni katakkajuttarput. Saattussat qaleruai suussuseq 1-iusut sapaatip akunneri kingulliit sisamaniit arfinilinnut qaleruatik taarsersimagajuttarpaat. Ernii annikipput.

Qaluaasa suussusaat 2 – qaleruaq manngertoq sorujoqanngitsoq. Qaleruaq aappaluttuuvoq kajorululluniluunniit, ataa qaamasumik aappalorujuttumiit qaqortuuvoq qaleruaalu manngerluni. Tigutsisaa qaleraaluunniit annikitsumik naqillugit qupissanngillat. Qaleruaa sorujoqanngilluinnarpoq tigutsisaalu ersarissorujussuarmik neriusaatut qillerpoq. Timaata ataa kigarneqanngilaq naaffigineqarsimananiluunniit. Saattussat taamatut suussusillit qaleruatik piffissami qaammatit pingasuniit-sisamaniitarfinillit iluanni taarsersimagajuttarpaat. Nerpia annikippoo akunnalluniluunniit.

Qaleruaasa suussusaat 3 – qaleruaa manngertoq killilimmik naaffigineqarsimasooq. Qaleruaa qaamasumik kajorujuppoq, naaffigiartorneqalersimallunilu, assersuutigalugu epifyttinit (naasut ilaat naasuni allaniluunniit

naasartoq) kalkeqaleriartorlunilu. Saattussap ataa sungarpaluttoq immungasumik qalipaateqarpoq ataanilu kajortumik qalipaatilimmik kigarneqarluni. Tigutsisai suli annikitsumik neriusaatut qillerput ataalukajortunik kigarneqarluni/milaqarluni. Saatussat qaleruaat taamatut suussusillit qaleruatik ukiuni marlunni kingullerni taarsersimassavaat.

Qaleruaasa suussusaat 4 – qaleruaa manngertoq naaffigineqarsimasoq. Qaleruaa manngerluni kajorujuppoq, naaffingaaatsiarneqarsimalluni, epifyttinit (naasut ilaat naasuni allaniluunniit naasartoq) kalkeqaleriartorlunilu. Saattussap ataa kajortumik immaqalu ataanilu kajortumik qalipaatilimmik toorneqarluni. Tigutsisai neriusaatut qillerput ataalukajortunik kigarneqarluni/milaqarluni. Saatussat qaleruaat taamatut suussusillit qaleruatik ukiuni pingasuniit sisamanut siusinnerusukkut taarsersimassavaat. Nerpittaqarluarput.

Qaleruaasa suussusaat 5 – qaleruaa amermut assingusoq “aqilaartoq”. Qaleruaa kajorujuttoq, ilaannilu kajorujulluni qinnerujuttoq. Saattussap naaffingaaatsiarneqarsimalluni, epifyttinit kalkeqaleriartorlunilu. Saattussap ataa kajorujuttoq taartoq. Daktyli tamatigungajak qernerluni nungullarsimaqalunilu. Qaleruaa niuilu amermut assingullutik.. Saatussat taamatut qaleruallit, ukiut pingasut sisamalluunniit siusinnerusumi qaleruatik taarsersimassavaat. Aalisassallugit soqutiginnngitsut.

Ilanngussaq 5 Assagiarsunnut pullatini qimaaffissiaq allunaasaq bomuld-iusoq atorlugu

Piomasagaataalissaaq assagiarsunnut atuilernissaaq. Qulakkeerniarlugu aalisartut piffissalerniarlugit aalisarnermut atortutik nalimmassarnissaannut piffissalernerqassapput, taamaalilluni aniffissiap atuutilernissaa ulloq unaassaaq 1. januar 2022.

Allunaasaq bomuld-iusoq, pullatit annaaneqarnerisa kingorna aliortukkanik aalisarnerq pitsaaliorniarlugu, qimaaffissiatut assagiarsunnut pullatini ikkunneqassaaq.

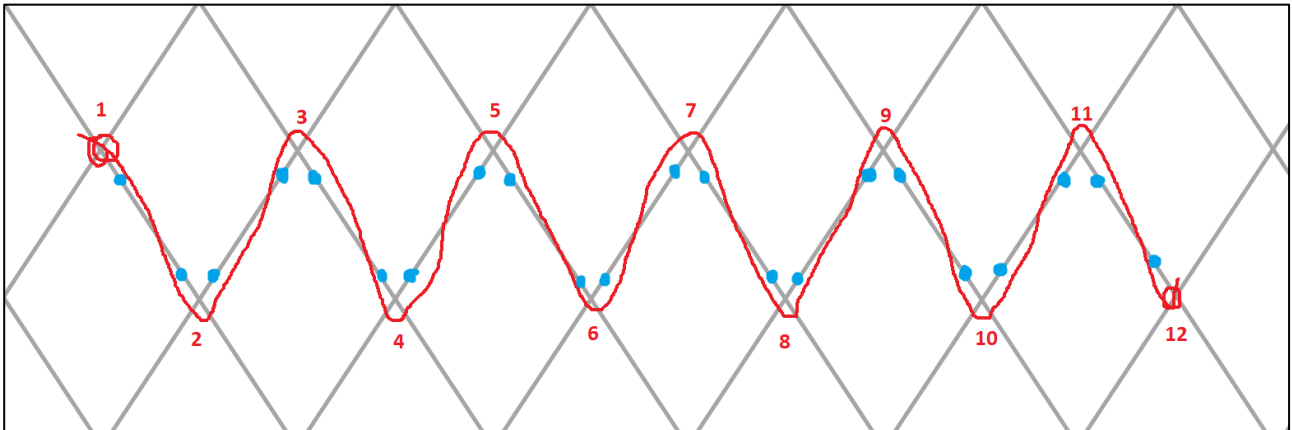
Assagiarsunnut pullatini tamani qimaaffissiaq, allunaasaq bomuld-iusoq atorlugu, minnerpaamik ataaseq ikkunneqartassaaq. Nigartat affai aqqaneq-marluk aqqusaarlugit allunaasaq ikkunneqassaaq, takuuk assiliaq 1. Allunaasaq nigartanut siullermut aqqaneq-aappassaannullu aalajangerneqassaaq nigartallu affaani qilernerit aappaanniit aqqaniliat ilanngullugu aqqusaassavaat. Assiliap 1-ip takutipppaa allunaasap ikkuffissaa. Tungujortumik nalunaaqutsikkat tassaapput qassutit kipineqarfissaat.

Allunaasaq bomuld-iusoq amerlanerpaamik 96-inik qippaqassaaq.

Pullatit qimanneqarpata annaaneqarpataluunniit allunaasaq bomuld-iusoq piffissap ingerlanerani arrortinneqassaaq. Allunaasaq arrortippat, qassutit putoqalissapput qimaaffissiamik, pisarineqartut tassanngaanniit anisinnaanngorlutik.

Ukioq aalisarfiusup qaangiunnerani allunaasaq bomuld-iusoq taarserneqartariaqarpoq, aalisarnermi tulliani allunaasaq arrorteqqunagu. Qassutit putuat sapinngisamik pullatit saviminertai eqqornaveersaartariaqarpaat, allunaasaq pisariaqanngitsumik nungullarsaqqunagu.

Assiliami 2-mi takuneqarsinnaavoq, allunaasaq eqqortumik ikkunneqarsimasoq.

Assiliaq 1. Nigartat affaannut allunaasaq inissinnera takutinneqarpoq.

Assiliaq 2. Pullat tamakkerlugu assilisaq nigartat affaannut allunaasaq arrortinneqarsinnaasoq ikkunneqarsimasoq.